

הספד - אלמנת ראש הממשלה, לאה רבין

תל-אביב, כיכר מלכי ישראל במלאת שבעה לרצח

שלום חברים ,

כאן במקום הזה הוא עמד לפני שבוע אחד בלבד. כאן הוא היה אדם מאושר באותם רגעים ומכאן הוא הלך אל מותו.

יצחק , לו רק יכולתי לספר לך מעט מן המעט ממה שהתרחש מאותו הרגע, וממה שמתרחש בארץ כולה מאז, היית מתקשה להאמין. הייתי מספרת לך על שלוש יריות האקדח, ששתיים מהן גרמו למותך, ואתה לא היית מאמין כי אף פעם לא חשבת שזה יכול לקרות לך. אף פעם לא נתת לכך את דעתך ולו גם לרגע אחד. והייתי מספרת ומספרת לך על מה שאירע אחר כך. איך נפרדנו ממך – המת. איך חזרנו הביתה בלעדיך – הבית שאהבנו כל כך, שיצאנו ממנו רק כמה שעות לפני כן – ועכשיו אנחנו כאן – בלעדיך. והייתי מספרת לך על הארון מכוסה דגל המדינה שעברנו על פניו. ופתאום – אתה שאי-אפשר היה לעצור אותך אף פעם – עכשיו אתה בארון - ואתה כבר לא יודע – ואתה כבר לא.

ומאז – מאות האלפים, המיליונים שבאו. והנסיעה אחרי – שוב – הארון. כמה נורא – אני נוסעת עם הילדים שלנו אחרי ארוןך. וההלוויה – ששמונים מאומות העולם באו אליה לחלוק לך כבוד אחרון – מקצווי תבל – "שא סביב עיניך וראה – כולם התקבצו ובאו לך..." , כנאמר במקורות. הארון ניצב לפנינו ונאמרו דברי הספד חמים, יפים, טובים אבל נועה שלנו שדיברה הרעידה את אמות הסיפים. כל העולם בכה איתה. יצחק, גם אתה היית בוכה. ומאז, יצחק, ההתרפקות הזאת הענקית, האדירה, העצומה עליך, על מה שהיית להם – על האהבה הזאת שאולי רק קצת ממנה ניחשת אבל את עוצמתה לא יכולת לשער. הם באים ובאים ומדינה שלמה באבל כבד כל השבוע כולו. באים אל קברך כל העת ומכסים אותו בפרחים ומדליקים נרות ומשאירים מכתבים אליך – ישר אליך. ולכיכר הזו, כיכר מלכי ישראל, זורמים וזורמים אלפי אלפים ואלפי נרות בכיכר מלכי ישראל ויושבים בני נוער, ובוכים, ושרים שירים עצובים כל כך לזכרך, והרחוב שלנו – זה הרחוב שאליו באו הרשעים

כל שבוע עם כרזותיהם, עכשיו הוא גם עמוס באנשים מאותו לילה שלאחר ההלוויה – רובם צעירים. והבית שלנו, גם הוא הפך למוקד אליו נישאות עיניהם – אליו באים ובאים להיפרד – ולאהוב אותך כל-כך. ובתוך הבית אנחנו – אני, הילדים והנכדים – מוצפים במבקרים – אלפים באים לנחם ולהתנחם – ולהיפרד ממך. יהודים, ומוסלמים, ונוצרים, ודרוזים, וצ'רקסים – ילדים, ונוער, וזקנים ואלפי אלפי מכתבים של ילדים.

יצחק – אתה מאמין. אנא, האמן לי שקרה כאן דבר שלא הארץ ואולי לא העולם ראו כמותו. ושואלים אותי – מאין אני שואבת כוח, והתשובה שלי היא – ממך, ממך יצחק, כי בצל הכוח האדיר שלך הייתי כל כך הרבה שנים – והיום כאשר אני משוחחת איתך אני יודעת שרק כך היית רוצה לראות אותי – חזקה. נחשול האהבה הזו המגיע עד אלינו הוא שלך, אבל גם הוא חייב להיענות בתודה – ואני כאן כדי להודות לכם, לכולם.

אני רוצה לספר לך שבאים גם המאבטחים שלך. הם בוכים ואני מעודדת אותם ואת רוחם ואומרת לכם: יצחק פעל כל השנים באמונה מלאה בכם. לרגע לא חשב שמהו יכול לקרות לו, כי אתם שומרים עליו. וכך חייתי גם אני בשקט, כי הם שומרים עליך. והיום אני נשבעת להם, שלעולם, לעולם לא תהיה לי כל טענה אליהם על מה שקרה – ומתוך תחושתי והיכרותי אותך, אני יודעת שכך היית רוצה לומר להם גם אתה, אילו רק יכולת.

זה קרה ואתם עשיתם הכל, ולעולם, לעולם, נאמין בכם, כי אתם כל כך נפלאים, כל אחד ואחד מכם נפלאים.

יצחק, אתה מכיר אותי ויודע שאני מחפשת תמיד את חצי הכוס המלאה. על כן אני רוצה היום להאמין שהאסון שקרה לי ולנו, המחיר הנורא שאתה ואנחנו שילמנו, הוא לא קורבן חנים – כי קמנו מאותו סיוט אל עולם אחר ושונה, עולם שסמך עליך, עולם שסימלת לו את הטוב ואת הצודק, והיית להם מקור לתקווה כי הם ידעו: אתה הוא התקווה לשלום. אבל הם סמכו עליך יותר מדי, ונתנו לך להילחם לבד, לבד בצריח. ושתקו מדי מול הכתובת שהייתה על הקיר, מול קריאות הגנאי והשטנה הנוראות שאתה סירבת להתייחס אליהן – ושתקו. ורק הערב

האחרון כאן, בכיכר מלכי ישראל בשבוע שעבר, כאשר קהל האלפים בא להביע תמיכה בך בדרך הקשה אל השלום, עודד ושימח אותך.

ועכשיו, יודע הנוער הנפלא שלנו ויודעים גם הילדים ויודעת הארץ כולה, שאי-אפשר ואסור יותר לשתוק. ועכשיו יישמע הקול הקורא, השפוי, הצודק. ועכשיו הרוב הדומם יהפוך לרוב שאינו דומם יותר – שיבצר ויחזק את ממשיכי דרכך אל השלום.

אני פונה אליך שמעון, להמשיך ולהוביל את עם ישראל אל השלום בדרכו וברוחו של יצחק. שלום, חבר. אני לא נפרדת ממך, אבל תנוח בשלום על משכבך ואצלנו אתה תמשיך לחיות.